

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปการวิจัยการอภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 369 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบไปด้วย 10 กิจกรรม กิจกรรมละ 50 นาที
2. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. แบบประเมินเพื่อวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อขอใช้กลุ่มตัวอย่าง เพื่อติดต่อกับผู้อำนวยการของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี ขอความอนุเคราะห์ใช้กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง
2. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ครั้งละ 50 นาที จำนวน 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมผลข้อมูลทุกท้าย 10 กิจกรรม ในชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
5. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
6. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
7. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล โดยทางสถิติเพื่อตรวจสอบมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยหาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) ตามเกณฑ์ 80/80
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นำมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้การแจกแจงของ T-test แบบ Dependent
3. หาระดับเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ย E1/E2 เท่ากับ 81.67/82.42 แสดงว่า ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้
2. นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
3. นักเรียนมีเจตคติต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยอภิปรายผลจากข้อค้นพบในการวิจัยได้ 3 ประเด็น ดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดประสิทธิภาพชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้ได้ตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่ง 80 จำนวนแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในชุดกิจกรรมแนะแนวแต่ละชุดได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 และ 80 จำนวนหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผลปรากฏว่าการทดสอบประสิทธิภาพชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 คือ E1/E2 เท่ากับ 81.67/82.42 จากหลักการและแนวคิดที่กล่าวมา ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของจรุศญา ไตรรัตน์ (2554 : 112) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อฝึกทักษะการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุฤษดิเดช จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยสรุปว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 70/70 สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทธมน ชันธาฤทธิ์ (2551 : 78) ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบำเพ็ญเหนือ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว

ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมวิชาการ 60/60 ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 เนื่องจากกิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้น

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีคะแนนหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมา ได้มีการนำวิธีการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้แก่แก่นักเรียนแต่ละคนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ได้เรียนเรียนรู้ผลการกระทำของตนเองและผู้อื่นด้วยหลากหลายเทคนิค ได้แก่ การระดมสมอง เกมส์ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์ นิทาน และดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน (ERGA) ซึ่งจะส่งเสริมความสนใจในการปฏิบัติกิจกรรม ประกอบด้วยขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้ (Reflecting) ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต (Generalizing) ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นการเสริมสร้างการเรียนรู้เชิงประสบการณ์และทำทนายให้สมาชิกกลุ่มนำประสบการณ์ตรงที่ได้เรียนรู้ร่วมกันเพื่อไปปฏิบัติในชีวิตจริง ซึ่งสอดคล้องกับ ธรรมศญา ไตรรัตน์ (2554 : 112) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อฝึกทักษะการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสฤทธิเดช จังหวัดจันทบุรี พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 และยังสอดคล้องกับ โคมศรี ยังให้ผล (2557 : 57) ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกระบุรีวิทยา จังหวัดระนอง พบว่า ผลการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากข้อมูลดังกล่าวสนับสนุนได้ว่า

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสูงขึ้น ให้เกิดผลพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้ดีโดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

3. การศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการวิเคราะห์ผลพบว่า เจตคติของนักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีเจตคติอยู่ในระดับมากที่สุด และเรียงลำดับ ดังนี้ ด้านความคิด และความเข้าใจ = เหมาะสมมากที่สุด, ด้านความรู้สึก และอารมณ์ = เหมาะสมมากที่สุด, ด้านแนวโน้มแสดงพฤติกรรม = เหมาะสมมากที่สุด และโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนั้นใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรมมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และการศึกษาเจตคดียังสอดคล้องกับทฤษฎี ไตรรัตน์ (2554 : 3) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อฝึกทักษะการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสฤติเดช จังหวัดจันทบุรี โดยวัตถุประสงค์ได้มีการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน การวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีเจตคติต่อชุดกิจกรรมแนะแนวอยู่ในระดับมากที่สุด ในการนำชุดกิจกรรมแนะแนวนี้มาใช้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้ที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ควรศึกษาหลักการขั้นตอนตลอดจนวิธีการดำเนินกิจกรรมอย่างละเอียดเพื่อนำไปใช้จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
2. การนำชุดกิจกรรมแนะแนวไปใช้ อาจยืดหยุ่นเวลาและกิจกรรมให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนในแต่ละชั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอนมากขึ้น
3. ครูควรดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนด กระตุ้นให้นักเรียนร่วมกิจกรรมอย่างตั้งใจและกล้าแสดงความคิดเห็น
4. สถานที่ในการดำเนินกิจกรรม ควรเป็นสถานที่ที่นักเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมได้สะดวก ไม่คับแคบ โดยไม่ยึดติดกับการใช้สถานที่ในห้องเรียน และพิจารณาตามความเหมาะสมของกิจกรรม

5. ควรมีการติดตามผล หลังเสร็จสิ้นการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาและการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นอื่น ๆ เช่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นต้น
2. ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดด้านอื่น ๆ เช่น การคิดสร้างสรรค์ การคิดเชิงบูรณาการ การคิดแก้ปัญหา เป็นต้น
3. ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาความสามารถอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการปรับตัว และความสามารถที่ถนัดเฉพาะบุคคล เป็นต้น